

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

8 oktober 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Interpellatie van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de operationalisering van de grondenbank voor de landbouwers uit het gebied van het Deurganckdok

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de regionalisering van het Agentschap voor Voedselveiligheid

Vraag om uitleg van de heer André Denys tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de subsidiëring van watergietsystemen in de tuinbouw

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het geruzie met haar Waalse collega

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Dinsdag 8 oktober 2002

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.56 uur.*

Interpellatie van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de operationalisering van de grondenbank voor de landbouwers uit het gebied van het Deurganckdok

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Meyer tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de operationalisering van de grondenbank voor de landbouwers uit het gebied van het Deurganckdok.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, vorige week kregen we het tijdschrift Buitenkansen met als titel op de voorpagina 'Verkopen boeren straks wind?', maar met ook een interessant artikel over de grondenbank. De grondenbank organiseert solidariteit tussen landbouwers. In het artikel lees ik het volgende: 'Eigenlijk waren de plannen voor de grondenbank al helemaal afgerond toen de werken voor het Deurganckdok in september 1999 van start gingen.' We zijn ondertussen enkele jaren later. Ik heb een interpellatie die spijtig genoeg nog altijd zeer actueel is.

Op 20 januari 1998 besliste de Vlaamse regering tot de aanleg van het Deurganckdok op de Linkerscheldeoever in Beveren. Er volgde een sociaal begeleidingsplan voor de mensen die betrokken waren bij de onteigeningen in dit gebied en een strategisch plan voor de ruimtelijke uitbouw van deze regio.

Aan de administratie Land- en Tuinbouw, de Vlaamse Landmaatschappij, de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid en de sociaal be-

middelaar voor Doel werd opdracht gegeven een herstructureringsaanbod uit te werken voor de actieve landbouwers die in dit gebied gevestigd zijn. In opdracht van AWZ werd een enquête gehouden bij bijna 200 landbouwers, al dan niet met hun bedrijfszetel gevestigd in het geïsoleerde gebied van 2.796 hectare.

Dit resulteerde in een ontwerp van grondenbank in maart 2000. Er werd een algehele eensgezindheid bereikt tussen de ALT en de VLM over het doel, over de methodes en over het feit dat de VLM de motor en de draaischijf voor het geheel moet zijn om te kunnen slagen. De doelstelling van de grondenbank was enerzijds de levenskrachtige bedrijven de kans te bieden om zo lang mogelijk verder te functioneren en anderzijds iedereen die weg wil, te laten vertrekken. De oprichting van een grondenbank zou de verschillende doelstellingen kunnen verzoenen en realiseren.

Eind 2001 keurde een meerderheid in het Vlaams Parlement het validatiedecreet goed. Dit schept het wettelijk kader voor de bouwvergunningen voor het Deurganckdok. Nogmaals werd in artikel 9 de activering van een grondenbank aan de orde gesteld. Ik citeer: 'De grondenbank zoals bedoeld in de beslissing van de Vlaamse regering van 24 juli 1998, wordt geactiveerd ten behoeve van de landbouwers in hoofdberoep waarvan landbouwgoederen liggen in de in dit decreet opgesomde gebieden.' Dit is letterlijk artikel 9 van het validatiedecreet.

De Vlaamse regering leverde de bouwvergunningen voor het Deurganckdok af en de flankerende maatregelen inzake natuurcompensaties werden goedgekeurd op 18 maart 2002. Ook de waarborgen voor de landbouwsector, zoals opgenomen in het goedgekeurde decreet, moesten gelijktijdig worden uitgevoerd.

Op 26 april 2002 gaf minister Dua eindelijk het startsein voor de officiële procedure van de gron-

De Meyer

denbank. Voor het operationeel maken van deze grondenbank werd een samenwerkingsakkoord afgesloten tussen de diensten van minister Dua, de VLM, De Maatschappij, het Antwerpse Havenbedrijf en de minister bevoegd voor het havenbeleid, de heer Stevaert.

Op 19 juli 2002 keurde de regering het voorstel van minister Dua in verband met de grondenbank goed. De overeenkomst met betrekking tot de financiering van de grondenbank en het protocol inzake procedure en modaliteiten van verwerving werden ondertekend door de VLM, De Maatschappij en het gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen. De Vlaamse regering hechtte haar goedkeuring aan deze overeenkomst en aan het decreet grondenoverdracht van AWZ.

De uitbreiding van de ruilverkaveling Beveren-Waas en de gebruikersruil Doel kreeg de handtekening van de minister. Dit is een beknopt overzicht van het lange wachten van landbouwers op bedrijfszekerheid.

In het bewuste artikel waarnaar ik daarnet al verwees, lees ik ook nog het volgende : 'Een specifiek wettelijk kader voor de grondenbank is er nog niet.' Dit staat in het artikel in 'Buitenkansen' op 2 oktober, dat we vorige week toegestuurd kregen.

Mevrouw de minister, ik heb de volgende vragen. Ten eerste, wanneer zal de grondenbank eindelijk operationeel zijn op het terrein in plaats van louter op papier ? Is daarvoor inderdaad nog een decreet nodig ? Zullen we dat ooit te zien krijgen in deze commissie of in een andere commissie en wanneer ?

Ten tweede, wat is op dit ogenblik het aanbod van landbouwgronden ? In welke zones zijn deze gelegen ? Over hoeveel eigenaars en pachters en over hoeveel hectare per zone gaat het ? Ten derde, wat is vandaag de vermoedelijke vraag ? Hoe zit het met het aantal blijvers ? Waar zijn deze nu gesitueerd ? Wat zijn hun behoeften aan grond ? Ten vierde, hoeveel landbouwers kiezen voor centen ? Wat is de financiële regeling voor deze mensen ? Hoeveel kiezen er voor grond ?

Ten vijfde, wat wordt het juridisch statuut van de onderscheiden gronden op de Linkerscheldeoever ? Wat zijn hiervan de consequenties voor de landbouwers ? Is hierbij rekening gehouden met de juridische procedures die ondertussen gevoerd zijn

en met schorsingen en dergelijke meer, bijvoorbeeld met consequenties voor het gewestplan ?

Ten zesde, welke pachtcontracten worden aangeboden en voor welke periode ? Gaat het over eenjarige pachtcontracten ? Gaat het over langdurige ? Gaat het over een periode van negen jaar ? Hoe zullen deze pachtcontracten eruitzien ? Na vijf jaar wordt het toch wel tijd dat er enige rechtszekerheid komt.

Ten zevende, hoeveel bedraagt het geraamde budget voor de wijkers, voor de blijvers, voor de realisatie van de grondenbank en voor de werking en het beheer ervan ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, op 19 september 2002 vond de ondertekening plaats van de overeenkomst tussen het Vlaams Gewest, de Maatschappij voor het Grond- en Industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied, het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de VLM, voor het realiseren en het financieren van het herstructureringsaanbod voor de landbouw in het Linkerscheldeoevergebied, en het protocol tussen dezelfde partners betreffende de procedure en de modaliteiten voor het verwerven, het vervreemden of het verpachten van de landbouwgronden, en de wijze van overdracht van landbouwgoederen in het kader van het herstructureringsaanbod voor de landbouw in het Linkerscheldeoevergebied.

Als minister heb ik altijd gezegd dat een overeenkomst in het belang van de landbouw moet zijn. Vooral de Maatschappij heeft daarin dwars gelegen. Mijnheer De Meyer, misschien zult u zeggen dat we hadden moeten toegeven en sneller een overeenkomst hadden moeten afsluiten die slecht was voor de landbouw. We hebben er toch voor gekozen om heel lang het been stijf te houden om zo een goede overeenkomst voor de landbouw te verkrijgen. Daardoor hebben we wel veel tijd verloren.

In de overeenkomst heeft het Vlaams Gewest zich ertoe verbonden het eerste jaar een voldoende groot aanvangsfonds, voorlopig vastgesteld op 4 miljoen euro, op een daartoe bestemde rekening van de VLM over te schrijven. Deze storting door Openbare Werken wordt eerlang verwacht. Dat is een belangrijk gegeven om contact te kunnen opnemen met de betrokken landbouwers, en om de grondenbank echt te kunnen opbouwen. De landbouwers die omwille van de havenontwikkeling en/of de natuurcompensaties worden uitgewonnen

Dua

of onteigend, krijgen nu de keuzemogelijkheid tussen een financiële vergoeding en grond als vergoeding in natura. De gronden van de wijkers, dat zijn de landbouwers die kiezen voor een financiële vergoeding, worden via de grondenbank ter beschikking gesteld van de blijvers, dat zijn de landbouwers die kiezen voor een vergoeding in natura. Naarmate meer landbouwgoederen kunnen worden verworven, kan het aanbod van landbouwgoederen als vergoeding in natura worden vergroot.

Op basis van de enquête georganiseerd in 1999, kon het aanbod van gronden van wijkers worden geraamd. Nu pas kan de operatie op basis van onderhandelingen van start gaan.

Momenteel worden de onteigeningsplannen voor de natuurcompensaties uitgewerkt. Iedere betrokken landbouwer zal in het najaar 2002 persoonlijk bezoek krijgen van het aankoopcomité.

De grondenbank wordt samengesteld uit gronden overgedragen door de Maatschappij voor het Grond- en Industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied, door het Vlaams Gewest, of gronden van wijkers die kiezen voor een financiële vergoeding, en andere vrijwillig verkochte landbouwgoederen op het grondgebied van de gemeenten Beveren en Sint-Gillis-Waas. De opbouw van het aanbod op basis van gronden van wijkers en andere vrijwillig verkochte landbouwgoederen wordt momenteel geoperationaliseerd.

De goedkeuringsprocedure voor het eigendoms-overdrachtdecreet werd ingezet na de ondertekening van de overeenkomst op 19 september 2002. Dit eigendomsoverdrachtsdecreet geeft uitvoering aan artikel 4 van de overeenkomst waarin wordt bepaald dat het Vlaams Gewest de eigendom van haar landbouwgoederen, gelegen in het toekomstige onteigeningsgebied en het buitengebied, van rechtswege overdraagt aan de VLM. Het gaat over eigendommen met een totale oppervlakte van 236 hectare in de deelgemeenten Doel, Kallo, Kieldrecht, Melsele en Verrebroek. Daarbij komen landbouwentiteiten met een totale oppervlakte van ongeveer 8 hectare.

In uitvoering van artikel 4 van de overeenkomst draagt de Maatschappij het beheer van haar in eigendom verworven landbouwgoederen, gelegen in het toekomstig onteigeningsgebied, over aan de VLM. Tevens draagt de Maatschappij de eigendom van haar landbouwgoederen, gelegen in het buiten-

gebied, over aan de VLM. Deze overdrachten zijn in voorbereiding.

Voor de raming van het aanbod en de vraag kan worden verwezen naar de resultaten van de enquête georganiseerd in 1999. Daaruit bleek dat 27 geënquêteerde bedrijfsleiders zichzelf typeerden als wijkers op korte termijn. Deze wijkers wilden hun landbouwactiviteiten onmiddellijk stopzetten indien ze hiervoor een billijke vergoeding zouden krijgen. Deze groep gebruikte 442 hectare op Linkerscheldeoever. 99 bedrijfsleiders typeerden zichzelf als blijvers. Naarmate meer landbouwgoederen door de havenontwikkeling en/of de natuurcompensaties worden uitgewonnen of onteigend, zal de vraag naar landbouwgoederen stijgen.

Een correcte inschatting van de reële vraag en het reële aanbod is pas mogelijk naarmate contact kan worden opgenomen met de betrokken landbouwers. Zoals hierboven reeds vermeld zal dit gebeuren zodra de onteigeningsplannen voor de natuurcompensaties concreet worden.

Het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2000, houdende de definitieve vaststelling van het gewestplan, werd geschorst op 30 juli 2002. De juridische bestemming van die gebieden op de Linkerscheldeoever zal afhangen van de definitieve uitspraak door de Raad van State. In afwachting kan de grondenbank landbouwgoederen verwerven en een reserve aan landbouwgoederen opbouwen. Bij het aanbod van de landbouwgoederen aan de blijvers moet voorlopig de nodige omzichtigheid aan de dag worden gelegd met betrekking tot het toekomstige juridisch statuut van de onderscheiden gronden.

U stelde ook een vraag over de pacht. Als bij onteigening aan de pachter geen uitwinningvergoeding wordt betaald, kunnen landbouwers langdurige pachtrechten krijgen op gronden van de grondenbank, op basis van het principe van gelijkwaardigheid van de ruil en indachtig het feit dat de landbouwer geen geldelijke vergoeding krijgt. Dat kan volgens de overeenkomst met de partners op gronden aangekocht door de grondenbank, maar alleen buiten het zeehavengebied, buiten het zeehavengebied met tijdelijk agrarisch gebruik en buiten het zeehavengebied met tijdelijke bestemming als valleigebied. U kent het gebied beter dan ik. U weet over welke terreinen het gaat waar de pachters langdurige pachtrechten kunnen krijgen op gronden die zullen worden opgekocht door de grondenbank.

Dua

Als bij onteigening wel een uitwinningvergoeding wordt betaald of reeds is betaald, kunnen toch nog altijd eenjarige pachtcontracten worden afgesloten. Dit is het geval voor de gronden met een eerder precaire vergunning. Die gronden liggen in de andere zones.

Eenjarige verpachtingen van de gronden kunnen door de VLM worden toegestaan overeenkomstig de wet op de ruilverkaveling. Deze pachtovereenkomsten verstrijken na 1 jaar van rechtswege, maar de VLM kan deze overeenkomsten op verzoek van de belanghebbenden telkens weer vernieuwen zolang de gronden waarop de verpachting slaat, niet ter beschikking kunnen worden gesteld van het ruilverkavelingscomité met het oog op de inrichting van een definitieve ruiloperatie in gebruik of eigendom, of in het geval het om landbouwgoederen gaat in het toekomstig onteigeningsgebied zolang de bestemming van dit gebied niet is omgezet in zeehavengebied overeenkomstig de procedure voorgeschreven in het decreet op de ruimtelijke ordening en de beslissingen van de Vlaamse regering. U merkt dat we in diverse mogelijkheden voor de pachters hebben voorzien.

Ik heb reeds vermeld dat het Vlaams Gewest zich er in de overeenkomst toe heeft verbonden om in het eerste jaar een soort aanvangsfonds te creëren. 4 miljoen euro zal op een rekening van de VLM ter beschikking worden gesteld. De geschatte kostprijs per hectare bedraagt 37.200 euro. Voor het eerste jaar wordt ingeschat dat ongeveer 100 hectare kan worden verworven of uitgewonnen. Daarvoor werd een hele berekening gemaakt.

Het Vlaams Gewest financiert ook de afbraakkosten van landbouwentiteiten, of met andere woorden van bedrijfswoningen en bedrijfsgebouwen, alle kosten van verwerving van landbouwgoederen en de eventuele uitwinningvergoedingen gemaakt door de VLM in het kader van het herstructureeringsaanbod voor de landbouw.

Het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen financiert de inrichting en het beheer van de gronden van de natuurcompenserende maatregelen ter verbetering van de ecologische kwaliteit van de polder en de maatregelen ter creatie van weidevogelgebied. Dat is een uitvoering van de beslissing van 18 maart 2002. In deze financiering zijn ook begrepen de vergoedingen die aan landbouwers worden uitbetaald ter compensatie van de rechtstreekse en onrechtstreekse exploitatieverliezen ten gevolge van deze maatregelen.

De administratieve kosten verbonden aan de verwervingen en vervreemdingen van de landbouwgoederen op te nemen of opgenomen in de grondenbank voor dat gebied, zijn ten laste van de VLM. De landbouwgoederen opgenomen in de grondenbank, vormen een soort patrimonium van de VLM. Het is afgescheiden van het eigen patrimonium van de VLM. Het potje kan dus niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Vanaf de ondertekening van de overeenkomst op 19 september 2002 legt de VLM viermaandelijks verantwoording af aan het Vlaams Gewest en het Havenbedrijf door middel van een uitgebreid verslag over de besteding van de op de rekening ter beschikking gestelde kredieten. Bij dit verslag worden kopieën gevoegd van alle mogelijke bewijsstukken. Voor elk gebruik van het door het gewest of het Havenbedrijf toegestane krediet, dient een schriftelijk bewijs aan het gewest, respectievelijk het Havenbedrijf te worden voorgelegd. In geen geval mag de VLM het ter beschikking gestelde fonds overschrijden. Een kopie van het verslag en van de bijbehorende stukken wordt tegelijkertijd overgemaakt aan het Rekenhof en aan de Inspectie van Financiën.

Mijnheer De Meyer, het gaat om een heel goede operatie. Het is belangrijk dat eindelijk duidelijk wordt dat wij klaar zijn, wat de procedure is en op welke manier alles zal worden georganiseerd. Het startsein kan nu worden gegeven. Het is spijtig dat alles zo lang heeft moeten duren, maar voor mij was het eindresultaat het belangrijkste en we hebben het gewenste resultaat bekomen.

Het decreet over de grondenbank zal algemeen geldig zijn voor heel Vlaanderen. Zowel Doel als Kruibeke waren een experiment dat we konden uitvoeren op basis van grote infrastructuurwerken. Het ontwerp van decreet over de grondenbank is klaar. Deze week bespreken we nog een aantal laatste tekstcorrecties met de VLM en daarna kan advies worden gevraagd aan de Inspectie van Financiën en kan worden overlegd met de organisaties zodat het hopelijk voor het einde van het jaar definitief op de agenda van de regering kan worden geplaatst.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mevrouw de minister, ik heb zeker niet geïnsinueerd dat het om een slecht akkoord zou gaan. Wel heb ik geprobeerd om er heel duidelijk op te wijzen dat alles veel te lang heeft geduurd. Ik ben wel blij dat er 10 dagen na het indienen van mijn vraag al een akkoord werd

De Meyer

ondertekend. Begrijp ik het goed dat we nog wachten op twee decreten ? Een ervan is het decreet over de overdracht van de gronden, al heeft de regering beslist dat die overdracht uiterlijk op 1 mei 2002 moest gebeuren. Ik kan de regeringsbeslissing op dat vlak citeren als het moet. Dit moest uiterlijk op 1 mei gebeuren.

Anderzijds is er het decreet op de grondenbank voor geheel Vlaanderen. Dat is drie jaar geleden al door u beloofd in het kader van uw beleidsbrief. Dat was de eerste beleidsbrief die in het parlement is gekomen. U kunt moeilijk de Maatschappij verwijten dat dit zolang duurt. Ik wil u trouwens ook op het volgende attent maken. Meerdere partijen die in de regering vertegenwoordigd zijn, zijn ook vertegenwoordigd in de Maatschappij voor Gronden en Industrialisatiebeleid.

Mevrouw de minister, ik heb het nog even over de bedragen. Een bedrag van 4 miljoen euro zal voor het eerste jaar – aangezien het al oktober is – wel voldoende zijn. Ik kijk echter toch met grote belangstelling uit naar het budget voor volgend jaar. Mocht het uitsluitend over gronden gaan, dan kan men daar al iets mee doen. Dat is evident. Er zijn echter ook een aantal boerderijen met bedrijfsgebouwen. Dat betekent mogelijk een aanbod van vrij grote boerderijen. Vergist u zich dus niet. Dit bedrag is zeker en vast niet van die aard dat men daar uitermate veel mee kan aankopen.

Ik noteer dat alle landbouwers in het najaar reeds bezoek zouden kunnen krijgen van de onteigeningscommissaris, zodanig dat ze kunnen beslissen om hun gronden al dan niet aan te bieden. Dit zal ik uiteraard met zeer veel aandacht blijven volgen.

De gegevens die u naar voren hebt gebracht van wijkers en blijvers, zijn uiteraard nog die van de enquête van enkele jaren geleden. Het is uitermate belangrijk dat deze cijfers van 1999-2000 geactualiseerd worden. Het zou immers best wel eens kunnen dat de situatie vandaag anders is dan drie jaar geleden.

Mevrouw de minister, partijgenoten van u hebben in Kruikeke-Bazel-Rupelmonde naar aanleiding van het dossier van het KBR-overstromingsgebied een verwachtingspatroon gecreëerd. Ze hebben – mondeling en schriftelijk – aan de bevolking meegedeeld dat de grondenbank daar eerstdaags in werking zou treden. Ik wil u alleen maar zeggen dat de mensen daar met grote belangstelling op

wachten. Bij mijn weten is dat nog niet voor overmorgen. Het is dus toch wel riskant om daar een verwachtingspatroon te creëren dat men niet onmiddellijk kan invullen. Zelf ben ik pleitende partij om het mogelijk te maken dat het ook daar op heel korte termijn in werking kan treden.

– *De heer Roland Van Goethem treedt als voorzitter op.*

Voor de rest heb ik nog een aantal punctuele technische vragen, maar ik denk dat ik daar best later op terugkom via schriftelijke vragen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik wil nog kort de volgende opmerking maken. De totale middelen waarin voorzien is vanaf 2002 tot 2006 bedragen 11,25 miljoen euro. We voorzien dus in een bepaald bedrag in 2002. In 2003 stijgt het dan, om daarna te beginnen afnemen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de regionalisering van het Agentschap voor Voedselveiligheid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de regionalisering van het Agentschap voor Voedselveiligheid.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik beweeg me nooit graag op glad ijs, omdat ik weet dat men in onze bestuurlijke organisatie nogal gevoelig is voor wat de verschillende bestuursniveaus kunnen en niet kunnen. Als lid van dit parlement kon ik echter niet voorbijgaan aan twee zeer uitzonderlijke incentives, komende van onze Waalse broeders. Het is namelijk zeer uitzonderlijk dat ze een lans breken om iets te regionaliseren. Doorgaans is het omgekeerd.

Zowel de sector van de grootdistributie – onder meer Carrefour en Colruyt – als Waals minister van

Bogaert

Landbouw Happart – die zei te spreken namens de Waalse regering – hebben eigenlijk een lans gebroken voor de oprichting van afzonderlijke agentenschappen voor voedselveiligheid ter vervanging van het federale instituut, dat blijkbaar niet zo goed werkt. Dat werd ook gemotiveerd.

De eerste uitspraak daaromtrent kwam naar aanleiding van de Waalse Landbouwbeurs in Libramont. Ook op de RTBF is daarvoor een vrij grote belangstelling geweest. De distributiesector stelt dat een dergelijke regionalisering zal leiden tot meer garanties voor de kwaliteit van de voedselproductie. Dat is toch een motief dat ons moet aanbelangen. Daarnaast stelt Waals minister Happart van zijn kant dat de voedselproducties in Vlaanderen en Wallonië sterk van elkaar verschillen, zodat de controle op de voedselveiligheid in de twee gewesten evenmin vergelijkbaar is. De Waalse regering stelt ook dat de voedselschandalen keer op keer uit Vlaanderen komen, maar dat Wallonië telkens mee gestraft wordt, zowel in het Belgische kader als in dat van Europa. Een voedselcontrole die is aangepast aan de productie in de respectieve gewesten is volgens de Waalse regering dan ook broodnodig.

Mevrouw de minister, als gevolg van dit alles heb ik voor u de volgende vragen. Hebt u of heeft uw administratie ook op het Vlaamse niveau terzake gesprekken gevoerd met de sector van de grootdistributie of met uw collega in de Waalse regering? Verschillen de voedselproducties in de twee respectieve gewesten echt zodanig dat de controle op de voedselveiligheid in se niet vergelijkbaar is? Bent u of is de Vlaamse regering eveneens van oordeel dat er dringend werk zou moeten worden gemaakt van de regionalisering van het Agentschap voor Voedselveiligheid? Werd deze problematiek reeds besproken binnen de interministeriële vergadering of binnen een interkabinettenwerkgroep?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, er zijn daarover geen contacten geweest tussen mijzelf of mijn administratie en de grootdistributie. Er is evenmin contact geweest met mijn Waalse collega betreffende dit onderwerp. De heer Happart voelt zeker niet de behoefte om mij bij elke uitspraak te consulteren, net zoals ik ook helemaal geen behoefte voel om bij uitspraken over landbouw de heer Happart te consulteren. In die zin staat het hem dus vrij om te zeggen wat hij wil. Het is evident dat er grote en duidelijke verschillen

zijn inzake de voedselproductie tussen de twee gewesten. Dat is trouwens een van de redenen die altijd werden aangehaald om de landbouw te regionaliseren.

Wij hebben hier een zeer intensieve veehouderij, met name voor de varkens- en de pluimveeproductie. Die is heel sterk geconcentreerd in Vlaanderen. Deze sectoren betrekken voor het grootste deel hun diervoeders van de diervoederindustrie, dus van buiten het landbouwbedrijf. Voor de samenstelling gebruiken de veevoederfabrikanten een veelvoud aan grondstoffen. Hierdoor is de kans op contaminatie in een dergelijke veehouderij groter dan bij een grondgebonden rundveehouderij.

De concentratie van de Vlaamse veeteelt heeft ook tot gevolg dat de veedichtheden hoger liggen. Daardoor is het risico van ziekte-insleep, en meer nog het risico van een snelle verspreiding van een dierziekte, groter in Vlaanderen dan in Wallonië.

Daarnaast onderscheidt ook de intensieve groenten- en fruitteelt ons van Wallonië. Dit zijn niet onmiddellijk sectoren die extra gevoelig zijn voor voedselschandalen, maar uiteraard zijn problemen als gevolg van deze concentratie nooit volledig uit te sluiten.

Er zijn inderdaad hogere risico's verbonden aan de manier waarop we landbouw bedrijven. Voor mij betekent dit echter alleen maar dat er meer en intensievere controles nodig zijn in Vlaanderen dan in Wallonië. De controle moet steeds gebaseerd zijn op een risicoanalyse. Ook het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid hanteert dit criterium.

Met de Lambermontwet is de regionalisering van de landbouw doorgevoerd. Er werd toen voor geopteerd om de resterende federale landbouwbevoegdheden over te hevelen naar de gewesten, maar tevens werd ervoor gekozen om het beleid inzake voedselveiligheid niet op te splitsen en federaal te houden. Men heeft dus duidelijk gekozen voor een federaal voedselagentschap.

Dit was mijns inziens een juiste keuze. Men kan daar zeer veel argumenten voor geven. Het productbeleid is ook federaal gebleven. Als men op het vlak van voedselveiligheid in Wallonië en in Vlaanderen andere criteria zou hanteren, dan zou het einde waarschijnlijk zoek zijn. Trouwens, de normering rond voedselveiligheid is sowieso een Europese aangelegenheid. Het wordt geïmplementeerd op federaal niveau. Ik voel dus zeker niet de behoefte om de vraag te stellen naar een splitsing

Dua

van het federale agentschap in twee gewestelijke agentschappen. In die zin kan ik me zeker niet vinden in de vraag van de heer Happart. Die vraag was trouwens nogal gratis. Ze werd ook gelanceerd op een moment dat er enige mediabelangstelling was. Ik zou daar dus niet te veel belang aan hechten.

Deze problematiek is zeker niet aan de orde in een interministeriële vergadering of in een interkabinettengroep. Ik weet alleen dat een aantal mensen op het federale niveau hun ongenoegen hebben geuit ten aanzien van die uitspraken. Het waren dan ook totaal onverwachte uitspraken. Als men werkelijk een probleem ziet in de staatshervorming is het uiteraard het best dat men dit aanbrengt op een interministerieel overleg. Ik herhaal echter dat dit zeker nooit is gebeurd.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mevrouw de minister, ik heb nog een kort randvraagje. Hoe wordt u als Vlaams minister in de dagelijkse praktijk betrokken bij het federale gegeven ? Is dat via een soort verbindingsofficier ? Gebeurt dat op regelmatige basis ?

Minister Vera Dua : Dat hangt er natuurlijk van af over welke materie u het hebt. Sinds vorige week is ook het personeel volledig overgeheveld naar alle mogelijke instanties. Het zeer specifieke aan de operatie die nu gebeurt, is dat een bestaand ministerie – of een deel van een ministerie – niet zomaar werd overgeheveld. Het ministerie is als het ware geïmplodeerd. Het is uitgezwermd naar allerlei instanties : het federale agentschap, economische zaken, buitenlands beleid en de gewesten. In die zin is er daar nu niets meer. Het enige waar we nu nog regelmatig contact mee moeten hebben, is het federaal agentschap. Via de heer Vanthemsche hebben we daar nog zeer goede contacten mee. Er zijn ambtelijke overlegmomenten om rond bepaalde thema's te werken. Voor de rest hebben we dan nog overleg op interministerieel vlak. Dat is dan met mevrouw Neyts. Zij is woordvoerster voor landbouw en heeft slechts een zeer beperkt aantal landbouwambtenaren rond zich.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer André-Emiel Bogaert, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer André Denys tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de subsidiëring van watergiet-systemen in de tuinbouw

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Denys tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de subsidiëring van watergietsystemen in de tuinbouw.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zal bij mijn uiteenzetting gebruik maken van slides. Er zijn namelijk een aantal technische termen die ik moet verklaren en toelichten, en ik voel me niet bij machte om dat mondeling te doen. Daarom wil ik dit doen via de audiovisuele technologie waarover het Vlaams Parlement beschikt. Het is echter geen technische vraag om uitleg. Ik gebruik dit instrument enkel om toe te lichten waarover het gaat.

Mevrouw de minister, het politieke instrument bij uitstek waarover u beschikt om een land- en tuinbouwbeleid te voeren, is te vinden in de toepassing van het VLIF.

Bij het begin van de legislatuur hebt u dit instrument terecht herijkt, zodat u met de middelen meer kon mikken op diversificatie, duurzame productiemethodes en biologische landbouw. We staan achter de keuze die u toen hebt gemaakt.

De steunverlening gebeurt via investeringspremies, als het gaat over investeringen die met eigen middelen worden gefinancierd, en via rentesubsidies als het gaat over investeringen die worden gefinancierd met leningen. Bepaalde technieken die als duurzame investeringen kunnen worden beschouwd, zitten volgens mij niet in de juiste categorie. Er wordt gewerkt met vier steunplafonds, naargelang van de aard van de investering. Het laagste steunplafond is 10 procent, dan 20 procent, en dan 40 procent. 40 procent is de bovengrens die Europa toelaat.

Het conflict in de tuinbouwsector, waarover ik het wil hebben, gaat erover dat bepaalde technieken worden onderverdeeld bij 20 procent, terwijl ze

Denys

qua duurzaamheid en waterbesparing, thuishoren in de 40-percentgroep. De installatie voor afvalwaterzuivering op bedrijfsniveau, en het hergebruik van beregeningswater komen in aanmerking voor de 40 percent. Er bestaan drie systemen om beregeningswater opnieuw te gebruiken. Het ene systeem krijgt een toelage van 40 percent, de twee andere worden betoelaagd aan 20 percent.

(De heer André Denys toont foto's op het videoscherm)

Het eerste systeem is een containerveld. Het wordt betoelaagd met 40 percent. Een containerveld wordt beregend met water en meststoffen, die via een folie in goten worden opgevangen. Wat de planten niet opnemen, wordt dus opgevangen en hergebruikt. Regenwater wordt op dezelfde manier opgevangen.

Het tweede systeem is het gietgotensysteem. Het werkt met rekken die het water volledig opvangen en hergebruiken.

Het derde systeem is het gietrobotsysteem, waarbij elke plant wordt gewogen, en het water volgens de behoefte van de plant wordt gedoseerd. Dat is een technologisch hoogstandje.

– *De heer Roland Van Goethem treedt als voorzitter op.*

Die twee laatste systemen worden maar voor 20 percent betoelaagd. Nochtans zijn die systemen technologisch gezien veel duurzamer. Ze staan veel verder dan de projecten die worden betoelaagd in het proefcentrum voor sierteelt in Destelbergen. Daar worden proefprojecten gefinancierd voor duurzame gietsystemen. De privé-sector staat verder. Mevrouw de minister, de proefprojecten die u subsidieert omvatten 50 percent van het proefcentrum.

Mevrouw de minister, als ik de filosofie van uw Vlaamse landbouwinvesteringsfonds interpreteer, dan vind ik dat de twee laatste systemen 40 percent verdienen, en het eerste 20 percent. Dat is het meest logische. Waarom betoelaagt u die twee laatste systemen niet aan 40 percent ?

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Ik steun de heer Denys ten volle. Het probleem is hetzelfde in de groenteteelt. Als elke plant evenveel water krijgt, moet er wat te

veel worden gegeven. Dat teveel is het probleem, omdat er meststoffen in het water zitten. Het teveel aan meststoffen spoelt dus weg. Men probeert dat op te vangen en opnieuw te gebruiken, zoniet komt het in de grond terecht. Dat vormt een probleem voor de nitraatrichtlijn.

Mevrouw de minister, het verwondert me dat u het eerste systeem, het openluchtsysteem, voor 40 percent subsidieert. Het regenwater wordt ook opgevangen waardoor de meststof wordt verdund. Op een bepaald moment komt wat in dat reservoir zit toch in de sloot terecht.

Het tweede systeem wordt ook in de groenteteelt gebruikt. Daar wordt het water opgevangen en hergebruikt. In het derde systeem is er geen water te veel. Er is ook geen verlies van meststoffen, omdat elke plant afzonderlijk wordt gewogen en gegoten. Die twee laatste systemen zouden dus aan 40 percent moeten worden gesubsidieerd.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer Denys, u hebt me niet overtuigd. Ik wil me niet uitspreken over die systemen. Dat moeten administraties en technici uitzoeken. Er zijn echter meer criteria die mede bepalen of een systeem voor 20 of 40 percent moet worden gesubsidieerd. Het is mogelijk dat uw systeem een technologisch hoogstandje is, maar of dat dan het meest milieuvriendelijke is, is lang niet zeker. Het ene systeem is in open lucht, de twee andere in een serre. Dat is geen onbelangrijk verschil. Het ene systeem is grondgebonden, de twee andere niet. Als politica kan ik daarover niet oordelen. Ik stel alleen de vraag. We kunnen wel de criteria bespreken.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de heer Denys heeft via deze vraag om uitleg een geweldige denkoefening gemaakt en de problemen genuanceerd. De deskundigen die de minister bijstaan, moeten de moeite doen om het voorstel ernstig te overwegen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats moet de administratie een regeling interpreteren. In principe wordt 40 percent steun verleend bij investeringen gericht op landbouw met verbrede doelstellingen, want die vorm van landbouw willen we realiseren. 40 percent steun

Dua

wordt ook gegeven voor allerlei investeringen in biologische landbouw en voor investeringen die te maken hebben met duurzame landbouwmethodes. Bij dit laatste gaat het over milieu-investeringen en investeringen gericht op energiebesparing. Investeringen worden maar in aanmerking genomen voor de steun ten belope van 40 procent, als ze een stap verder gaan dan wat noodzakelijk is voor een gewone bedrijfsvoering. Mijn administratie gaat uit van deze strikte interpretatie.

Ik geef u de technische motivatie van de administratie om geen steun te verlenen aan de methodes waarnaar u verwijst. Het gebruik van goten in de hydrocultuurteelt waarbij water gerecirculeerd wordt, is inherent aan de productiemethode en houdt geen heroriëntering in. Ik ben me er terdege van bewust dat de administratie een heel restrictieve interpretatie geeft aan de bepaling. Dat is ook haar job, want iedereen doet natuurlijk zijn best om 40 procent steun te krijgen. In de glastuinbouw wordt 40 procent steun gegeven voor aardgasinstallaties, rookgasreiniging, energiebesparing, opvangtanks voor overtollig water, ontsmettingsinstallaties en recirculatiesystemen. Goten, tafels of betonvloeren en irrigatie- of fertigatiesystemen horen bij de teeltmethode en krijgen daarom 20 procent steun, bestemd voor normale onroerende investeringen, gericht op een verbetering van de bedrijfsstructuur.

Een containerveld kan worden uitgebaat zonder plastic afdekking en kanalisatiesysteem, maar deze extra investeringen betekenen wel een duidelijke milieuwinst. Er wordt dus altijd een vergelijking gemaakt tussen de normale situatie en de situatie waarbij een inspanning wordt geleverd om milieuwinst te verwerven. Bij dit systeem komt het overtollige fertigatiewater niet in de ondergrond terecht, maar wordt het opgevangen om te hergebruiken, eventueel na zuivering. De installaties die nodig zijn voor het beregenen van het containerveld zijn echter noodzakelijk voor de uitbating en krijgen dus slechts 20 procent steun. Komt daar een afzonderlijk systeem bij om het water op te vangen, dan ontvangt de uitbater voor dat gedeelte van de investering 40 procent steun. Het gaat immers over een extra voordeel.

Deze toepassing kunnen we doortrekken naar de tuinbouw want beregeningsinstallaties en installaties voor fertigatie zijn inherent aan het teeltsysteem en worden dan ook voor 20 procent ondersteund, net als bij het containerveld. Ik ken niet veel van die methodes, maar het tweede dat u

voorstelt, met de goten, ken ik al 15 jaar. Als bij de beregeningsinstallaties en installaties voor fertigatie ook investeringen worden gedaan om het beregeningswater op te vangen en te hergebruiken, dan vallen deze extra investeringen onder de regel van 40 procent.

We passen dus dezelfde maatregel toe bij de drie systemen. Het komt erop neer om na te gaan welke extra inspanningen de tuinder levert om milieuvoordelen te bekomen. Het moet gaan over investeringen die niet nodig zijn voor de gewone bedrijfsvoering.

Ik heb deze uitleg van mijn administratie gekregen en zie er de logica van in. Ik benadruk echter dat er nog gelijkaardige discussies worden gevoerd. Er is een nieuwe VLIF-regeling. We proberen onze lijsten steeds weer aan te passen. Niet alle problemen geraken echter opgelost en daarom hebben we aan de landbouworganisaties gevraagd om alle knelpunten aan ons over te maken. Deze namiddag is er landbouwoverleg en de VLIF-reglementering is een agendapunt. Ik hoop dat de mensen die het probleem bij u hebben aangekaart, zich ook tot de landbouworganisaties hebben gewend. We zullen een lijst opstellen en daarna bepalen waar we de lijn zullen trekken. Ik moet wel opmerken dat ons budget beperkt is. Hoe makkelijker we steun geven, hoe sneller het geld op zal zijn. Als we heel veel steun geven ten belope van 40 procent, zal het geld voor investeringssteun al op zijn tegen het midden van het jaar. Er zit dus een logica in het strikte systeem : beregening is nodig en krijgt dus maar 20 procent, extra inspanningen krijgen 40 procent.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mevrouw de minister, ik ben blij dat u zult nadenken over het idee, en ik doe mijn best om ook uw logica te begrijpen. Ik ken echter geen enkel systeem dat niet ten dienste staat van de productie. Ik denk dat moet worden onderzocht of een nieuw systeem leidt tot besparing bijvoorbeeld van meststof, of milieuwinst oplevert. Niemand zal een systeem invoeren dat de productie benadeelt.

Ik wil me nog niet uitspreken over het gietgotensysteem, maar het laatste systeem, dat van de gietrobot waarbij elke plant wordt gewogen en daarna wordt bedruppeld op basis van het gewicht, is heel innovatief en overstijgt de methoden van het proefcentrum in Destelbergen. Uiteraard is het systeem ook nodig voor de productie, dat is nogal wiesdes. Ik begrijp niet goed dat het verst gevorderde

Denys

systeem niet kan wordt gesteund voor 40 percent. Ik volg uw logica gedeeltelijk voor het systeem van de gietgoten. Ik wil geen systeem bevoordelen, maar het laatste systeem is zo indrukwekkend op het vlak van nieuwe technologie, dat er weinig discussie over kan bestaan.

U zult de zaak bespreken met de betrokken professionele organisaties en ik wil u dan ook vragen om ons op de hoogte te houden van de gevolgte logica. U hebt gelijk dat niet alles moet worden gesubsidieerd in de hoogste schijf. Het gaat echter ook niet op om nog restrictiever te worden omdat iedereen overschakelt op het meest moderne en duurzame systeem en het budget beperkt is. Zo zet u de zaak op zijn kop. Er moeten duidelijke afspraken worden gemaakt zodat de mensen uit de sector weten hoeveel percent steun ze krijgen voor een bepaald systeem. Nu gebeurt de toekenning door de administratie op een verkeerde en eenzijdige manier.

Mevrouw Vertriest, het klopt dat politici zich niet met alles moeten moeien en ik geef u ook gelijk dat we moeten opletten bij technische problemen. Bij conflicten mogen we echter evenmin nalaten om de bevoegde minister te ondervragen. Ik houd zeker rekening met de deskundigheid van de ambtenaren, maar ik ben geen voorstander van het primaat van de ambtenarij. Er is sprake van een conflict en van onzekerheid in de sector. Als de problemen niet worden opgeklaard en ik niet overtuigd ben van het gelijk van de administratie, dan is het mijn taak om opheldering te eisen.

Mevrouw de minister, ik ben dus blij dat u het probleem onder de loep zult nemen en ik vraag u om ons op de hoogte te brengen van de resultaten van de besprekingen met de professionele organisaties.

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Mijnheer de voorzitter, het uitgangspunt van de minister voor het toekennen van 40 percent is dat de methodes verder moeten gaan dan noodzakelijk is voor de productie en bovendien het milieu moeten sparen. De 3 methodes die werden voorgesteld, beantwoorden aan die vereisten. Over het tweede systeem kan worden gediscussieerd in het geval van recirculatie, maar daarover hebben we het nu niet, wel over de opvang van drainwater. Ik ken de gietrobot die werd voor-

gesteld niet, maar in de tuinbouw hebben altijd al weegsystemen bestaan. Vroeger werden maar twee planten gewogen en 10.000 planten begoten op basis van dat gemiddelde gewicht. Dat was de reden waarom de planten te veel water kregen dat daarna circuleerde en werd opgevangen. Met de nieuwe methode wordt elke plant van het hele bedrijf afzonderlijk gewogen en krijgt hij de dosis water die hij nodig heeft. Er is dus geen overschot aan water meer. Het gehele gietsysteem is nieuw en valt in principe onder de regel van 40 percent die u aanhoudt. De schrijver van de tekst die u hebt voorgelezen, moet u eens ter plekke sturen, want hij of zij is niet mee met de tijd.

U hebt verwezen naar het budget en vraagt zich luidop af hoe loyaal u kunt zijn. Ik hoor echter dat heel wat bedrijven de VLIF-steun voor overname of kapitaalsteun die wordt gespreid over 4 of 5 jaar, in 1 keer hebben gekregen. Blijkbaar is er geld over. Het gaat immers ook over Europees geld voor het plattelandsbeleid. Het is natuurlijk goed voor de betrokkenen dat ze hun geld in een keer krijgen zoals oorspronkelijk was afgesproken, maar u kunt niet tegelijkertijd laten uitschijnen dat u geen geld hebt.

Minister Vera Dua : Mijnheer Van Looy, als goede parlementair kent u zeker het verschil tussen vastleggingskredieten en andere kredieten.

De heer Jef Van Looy : Mevrouw de minister, ik weet wel waarover u het hebt.

Ik dacht dat dit subsidiesysteem was geregeld via een omzendbrief. Ik heb gisteravond gezocht, maar niets gevonden. De administratie wist me deze ochtend te vertellen dat de brief nog niet verschenen is. Kunt u me een kopie van de omzendbrief bezorgen via de commissiesecretaris ?

Minister Vera Dua : Mijnheer Denys, ik wil nog vermelden dat ik bereid ben om verslag uit te brengen aan de commissie over de evaluatie die de landbouworganisaties maken op onze vraag. U hebt immers een probleempje aangekaart van de vele, denk maar aan de hoeveerverkoop. Vele zaken zijn nieuw en dus moeten we nog een goede oplossing zoeken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het geruzie met haar Waalse collega

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Matthijs tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het geruzie met haar Waalse collega.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het is duidelijk dat het Europees landbouwbeleid voor grote uitdagingen staat. Enerzijds zijn er de plannen ter hervorming van het landbouwbeleid en de voorstellen van de Europese Commissaris Fischler. Anderzijds is er de uitbreiding van de EU met landen uit Oost- en Centraal-Europa en die is niet alleen belangrijk voor Europa, maar ook voor de Belgische landbouwsector. Het gaat immers over landen waar de landbouw een heel belangrijke sector vormt. Het is evident dat die uitdagingen een krachtadig optreden vergen van de Belgische vertegenwoordiging in de Europese landbouwraad.

Ik zal niet discussiëren over de voorbije regionalisering van de landbouw. Als fractie hebben we echter altijd gewaarschuwd voor het feit dat men ook het markt- en prijsbeleid zou regionaliseren. Dan zouden we immers niet meer met één krachtige stem kunnen spreken op het Europese forum. Eind september hebben we inderdaad kunnen vaststellen dat ons land een bedroevend figuur sloeg op het Europese forum, dus sinds de regionalisering van de landbouwsector.

De Waalse minister heeft samen met zijn Franse, Luxemburgse, Portugese, Spaanse, Oostenrijkse en Ierse collega's een open brief ondertekend met daarin de vraag aan de Europese Commissie om het beleid van Agenda 2000 voort te zetten tot 2006, zoals voorzien was. De Vlaamse minister neemt echter een ander standpunt in. Mevrouw Neyts, die de belangen van ons land op het Europese forum moet verdedigen, zal zich moeten onthouden. België heeft dus geen stem meer. België bestaat niet meer op het Europese niveau.

Dergelijke zaken moeten in de toekomst vermeden worden. Landbouw is een economische sector. Die sector moet weten wat op korte, middellange en lange termijn moet gebeuren om zo goed mogelijk te kunnen investeren en de bedrijfsvoering naar de toekomst uit te stippelen.

Mevrouw de minister, welke initiatieven zullen er komen van u en van de federaal bevoegde minister Neyts ?

– *De heer André-Emiel Bogaert, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Zal er een overlegplatform komen telkens er belangrijke beslissingen moeten worden genomen, zodat ons land een stem heeft in Europa ? Dat is iets wat onze landbouwsector zeker verdient.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, ik wou een actuele vraag stellen over deze problematiek, maar de heer Matthijs was eerst, dus wil ik me hierbij aansluiten. Hoewel onze vragen elkaar overlappen, heb ik ook nog een genuanceerde vraag.

De hervorming van het Europese landbouwbeleid is volop bezig. Zeven EU-ministers van Landbouw, waaronder de Franse en de Waalse ministers van Landbouw, willen niets veranderen aan het huidige landbouwbeleid. Ik verneem dat onze Vlaamse landbouwminister de Duitse, hervormingsgezinde koers volgt. Het gevolg is dus dat Vlaanderen en Wallonië verdeeld reageren op deze Europese landbouwhervorming. In welke mate is er ministerieel overleg met de Waalse en federale landbouwministers, de heer Happart en mevrouw Neyts, om tot een eensgezind landbouwstandpunt te komen ? Ik wil hier beklemtonen dat het overleg, de dialoog en het zoeken naar een gemeenschappelijk standpunt erg belangrijk zijn. Niet de personen zijn het belangrijkste, wel de wil om tot een oplossing te komen.

Welke knelpunten moeten worden weggewerkt om tot een gezamenlijk Vlaams-Waals landbouwstandpunt te komen ? Men kan niet naar de Europese landbouwraad met twee verschillende landbouwstandpunten.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Ik wil even in pikken op de laatste uitspraak van de heer Moreau. Dit is wel het gevolg van de regionalisering van de landbouw. Daardoor zal men steeds meer verschillende standpunten innemen. Dat is de keerzijde van de regionalisering.

De vraag rijst natuurlijk in welke mate de voorliggende voorstellen van de heer Fischler inderdaad stappen zijn naar een meer duurzame landbouw.

Vertriest

Dat is iets waarover al vaak is gediscussieerd in dit parlement. In die discussie is er sprake van twee kampen. Daar vallen de verschillen in visie op landbouw samen met de taalgrens. Aan de ene kant is er Frankrijk, Spanje, Portugal enzovoort, aan de andere kant Nederland, Groot-Brittannië, Duitsland enzovoort. Wij bevinden ons blijkbaar net op die breuklijn. Kunnen wij, net door het feit dat dit verschil in positie zo duidelijk is bij ons, niet streven naar een soort tussenoplossing, die misschien ook interessant kan zijn voor Europa ?

In het kader van de WTO-onderhandelingen werd vroeger al gesteld dat we moeten streven naar het afbouwen van de exportsubsidies. Premier Verhofstadt heeft dat toen gesteund. Is het niet mogelijk dat zowel Vlaanderen als Wallonië zich hierachter scharen ? Zo zou er een voorzet worden gegeven, die zorgt voor een verandering in de landbouwpolitiek. Er zouden minder exportsubsidies komen en er zou een verschuiving zijn naar de tweede pijler, dus naar de plattelandsontwikkeling. Zo kan men wel deels tegemoetkomen aan de bekommernissen die leven in het zuiden van Europa en tegelijk een stap zetten naar een meer duurzame landbouw.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Ik wil aan mevrouw Vertriest zeggen dat de vertegenwoordiging op de landbouwrapport eigenlijk Belgische materie is. We zijn terzake gebonden aan een mandaat. Het zal waarschijnlijk wel zo zijn dat er een verschil in visie is. Maar we moeten trachten om toch nog een stem te hebben, zoals de heer Moreau dat zei. We moeten trachten een consensus te vinden binnen ons Belgisch bestel, zodat we nog een stem kunnen hebben in de landbouwrapport.

Mevrouw Isabel Vertriest : Net daarom doe ik dat voorstel. Die exportsubsidies zijn niet opgenomen in het voorstel van de heer Fischler. Maar door die af te bouwen zou men geld kunnen vrijmaken dat nu niet naar de landbouw gaat. Die subsidies gaan nu immers niet naar de landbouw, maar naar allerlei bedrijven die eromheen hangen. Kan daardoor geen financiering worden vrijgemaakt, die nodig is voor die uitbreiding ? Kan dat niet het Belgisch standpunt zijn ?

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Het is natuurlijk interessant als België met 1 stem spreekt, maar dat interesseert minister Happart niet. Dat is al gebleken.

Hij spreekt met andere Europese landen en ondertekent zelfs mee documenten, ook al hebben die geen waarde, maar hij geeft wel steun. Vlaanderen moet dat ook doen. Waar kunnen we steun vinden ? In de ministerraad kan dat niet, want daar hebben we niets te zeggen. Daar kunnen we alleen naast minister Neyts zitten, en die mag niets zeggen. Dat is heel droevig. We kunnen steun zoeken in andere Europese landen, voor het zover is. De onderhandelingen gebeuren vooraf, niet op de raad zelf, tenzij tijdens nachtelijke vergaderingen.

Wat doen we met minister Happart en met Wallonië ? We moeten de Europese wetgeving volgen, maar als het erop aankomt, bijvoorbeeld als er dierlijke mest naar Wallonië gaat, dan wordt die niet gevolgd. Wat doet u daaraan, mevrouw de minister ?

Minister Vera Dua : Dat is een heel ander probleem.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer Van Looy, minister Neyts verdedigt, met de middelen waarover ze beschikt, de landbouw zo goed ze kan.

De heer Jef Van Looy : Daar ben ik van overtuigd, mijnheer Moreau, maar ze kan alleen verdedigen wat onze minister en de Waalse minister van Landbouw afspreken. Als er geen akkoord is, dan verdedigt ze niets.

De voorzitter : Dat is het perfide gevolg van ons systeem.

Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Verschillende discussies lopen door elkaar. Enerzijds is er het gemeenschappelijk standpunt van Vlaanderen en Wallonië, waar we al maanden aan werken. Dat gaat over het gemeenschappelijk landbouwbeleid en heeft nog nooit problemen opgeleverd. Op elke raad komt 1 aspect aan bod, er is elke keer een ambtelijk overleg, een overleg tussen de kabinetten, en net voor de raad een interministeriële conferentie, waar minister Neyts akte neemt van ons gemeenschappelijk standpunt. Op zich is dat geen probleem. Minister Happart zegt dat er voor hem geen hervorming hoeft, maar als er een hervorming komt, dan moet het onder bepaalde voorwaarden zijn.

Vlaanderen vindt dat er een hervorming moet komen, niet op de manier die commissaris Fischler voorstelt, maar wel onder een aantal voorwaarden.

Dua

Over die voorwaarden hebben we een gemeenschappelijk standpunt. Zo groot is dat probleem dus niet. Minister Neyts heeft nog nooit moeten zwijgen op een Europese landbouwrapad omdat er geen consensus was tussen minister Happart en mezelf.

Op de informele raad waar ik zelf niet aanwezig was, maar minister Happart en minister Neyts wel, was er een discussie over een brief van de Franse minister. Die Franse minister heeft de andere ministers bewerkt om een brief te ondertekenen waarin stond dat we een goed gemeenschappelijk landbouwbeleid hebben, en dat we op die manier willen voortwerken tot 2006. De Franse landbouw is natuurlijk één van de grote ontvangers in Europa. Ze hebben alleen maar te verliezen en niets te winnen. Dat geldt ook een beetje voor Wallonië, maar niet voor Vlaanderen. Dat is een groot verschil.

Die brief wilde in feite de kampen in de Europese landbouwrapad vastleggen, aan de ene kant de conservatieven die het Europees landbouwbeleid willen behouden, en de veranderingsgezinden die het willen wijzigen, maar daarom niet op de manier van commissaris Fischler. De Franse minister had dat zeer goed bekeken. Minister Happart heeft de vraag gesteld op een interministeriële conferentie. Ik heb zelf geen brief ter ondertekening gekregen van de Franse minister, Nederland en Duitsland evenmin. Hij heeft dus een zeer gevaarlijke actie ondernomen. Hij heeft namelijk alleen de landen waarvan hij denkt dat ze aan zijn kant staan, aangeschreven. Minister Happart is zo fair geweest om het op een interministeriële conferentie te brengen.

Minister Neyts vroeg zich af of het opportuun is dat we bij het begin van een belangrijke discussie op de Europese landbouwrapad expliciet een bepaald kamp kiezen. Oostenrijk heeft de brief getekend, terwijl Oostenrijk een landbouwbeleid voert dat sterk lijkt op wat commissaris Fischler wil. Die zaak deed zich voor net na de uitspraken van premier Verhofstadt in Johannesburg. Het zou dan ook niet erg logisch geweest zijn als België dat had ondertekend.

We hebben beslist om niet te ondertekenen. Minister Happart heeft dan beslist om wel te ondertekenen. Dat is zo in de Financial Times terechtgekomen, en dat werd geïnterpreteerd alsof er geen gemeenschappelijk standpunt is. Er is wél een gemeenschappelijk standpunt, maar met lichte nuan-

ces in de interpretatie. Op de landbouwrapad hebben we altijd gepleit voor het behoud van de inkomensgarantie voor de landbouwers en voor de vermindering van de exportrestitutie. Een discussie daarover zal wel automatisch volgen. Als de prijs- ondersteuning wordt verlaten, zijn er twee mogelijkheden. Ofwel benaderen de prijzen de wereldmarktprijs, zodat er geen uitvoerrestitutie nodig is, ofwel fluctueert de wereldmarktprijs heel sterk. In het tweede geval is het niet meer zo eenvoudig. De boodschap dat we naar een vermindering willen, is echter op zichzelf belangrijk.

Mijnheer Moreau, de landbouw in Vlaanderen verschilt sterk van die in Wallonië. We hebben andere belangen te verdedigen op Europees niveau dan Wallonië. Het zou dus kunnen dat we af en toe eens vastlopen, hoe jammer dat ook is. De standpunten zijn immers zeer verschillend.

De heer André Moreau : Mevrouw de minister, ik ben realist genoeg om te beseffen dat we het niet altijd eens kunnen zijn.

Minister Vera Dua : Het feit dat we in de vertegenwoordiging altijd met drie ministers zijn, creëert een moeilijke situatie. Dat is geen goede zaak. Dat is echter een probleem voor de volgende federale regering.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, u geeft me gelijk. U zegt dat 3 ministers geen goede zaak is. Zoals gezegd, heeft onze fractie er altijd voor gepleit het markt- en prijsbeleid niet te regionaliseren. Op termijn moet daarover worden nagedacht. Iedereen weet dat de landbouw in Vlaanderen en Wallonië verschillen. Mijn vraag was echter wat u eraan zult doen om in de toekomst toch zo veel mogelijk als een land met een stem naar buiten te komen. Zal er overleg zijn ? Zal minister Neyts initiatieven nemen ?

Minister Vera Dua : Misschien heb ik me niet duidelijk genoeg uitgedrukt. Het is nog nooit gebeurd dat we over een punt op de landbouwrapad geen gemeenschappelijk standpunt hadden dat door minister Neyts, of bij haar afwezigheid door minister Happart of door mij, kon worden verdedigd. We hebben een heel intensieve methode om de Europese landbouwrapad voor te bereiden. We werken eerst op het ambtelijk vlak en vervolgens op het niveau van de kabinetten. Ten slotte is er telkens op vrijdag voor de landbouwrapad een interministeriële conferentie waarin we aan mevrouw Neyts mede-

Dua

len wat ons gemeenschappelijk standpunt is. Dat standpunt neemt zij mee.

We doen dus zeker inspanningen. Zowel minister Happart als ik realiseren ons heel goed dat géén stem hebben het slechtste is wat ons kan overkomen. Dat moeten we tot elke prijs vermijden, en daarvoor zijn er structuren. Tot nu toe is het nog nooit gebeurd, maar dat neemt niet weg dat er op bepaalde momenten ooit wel eens een probleem zal ontstaan. Dan zal het niet gemakkelijk zijn om tot een gemeenschappelijk standpunt te komen. Laat ons daar echter niet pessimistisch over zijn. Voorlopig gaat het goed, en we gaan op die weg verder.

De voorzitter : De heer Van Looy heeft het woord.

De heer Jef Van Looy : Mevrouw de minister, ik ben blij hier te vernemen dat het nog nooit is voorgekomen dat er geen gemeenschappelijk standpunt was. In dat geval ben ik verkeerd geïnformeerd door de pers. Als het inderdaad klopt, dan is het jammer dat de pers dat niet heeft rechtgezet, want

in de meeste kranten heeft gestaan dat er geen gemeenschappelijk standpunt was.

De landbouw in Vlaanderen en Wallonië is inderdaad totaal verschillend. Ik vraag me af of we ondanks die verschillen geen protocol tussen Vlaanderen en Wallonië kunnen afsluiten om bepaalde stemmen over bepaalde dingen zwaarder te laten doorwegen, bijvoorbeeld enerzijds granen in Wallonië, ook al hebben wij ook granen, en anderzijds varkens en pluimvee in Vlaanderen.

Minister Vera Dua : Over varkens wordt in Europa niet veel gesproken.

De heer Jef Van Looy : Dat er vandaag niet over wordt gesproken, betekent niet dat er morgen niet over wordt gesproken. Ik vraag me af of we zo'n protocol niet nodig hebben, want we dreigen tegen een muur aan te lopen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.18 uur.*
